

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА  
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної  
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

для студентів

спеціальності

073 Менеджмент

освітньо-професійної програми

Організація виробництва

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА  
Код ЄДРПОУ 45307965  
Програма № 1564/24  
Начальник відділу моніторингу якості освіти  
  
(підпис) (прізвище, ініціали)  
« 20 24 » р.

Київ-2024

Розробник: Казакова Вікторія Іванівна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Казакова Вікторія Іванівна


Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від « 29 » серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії  Вікторія КАЗАКОВА

Робочу програму перевірено

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2024 р.

Заступник директора  
з навчально-методичної роботи  Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора  
з навчальної роботи  Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

### 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	варіативна
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	12
Підготовка до екзамену	30
Форма семестрового контролю	екзамен

## 2. Мета і завдання навчальної дисципліни

**Метою** викладання навчальної дисципліни «Податкова система» є формування у студентів компетентностей щодо побудови податкової системи України в рамках податкової політики держави.

**Основними завданнями вивчення дисципліни «Податкова система» є:** засвоєння теоретичних та організаційних засад податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування.

**Предмет:** організація справляння податків і обов'язкових платежів в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **компетентності:**

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<b>Фахові компетентності</b>		
ФК-15	Здатність використовувати знання податкового кодексу України при плануванні та здійсненні підприємницької діяльності	1 - 14
<b>Предметні компетентності</b>		
	готовність використовувати понятійно-категоріальний апарат дисципліни	1 - 14
	здатність самостійно проаналізувати стан та динаміку розвитку податкової системи України	1 - 4
	демонструвати вміння розраховувати податок на додану вартість та робити власні обґрунтовані висновки	5
	вміння розраховувати акцизний податок на різні види підакцизних товарів	6
	здатність самостійно розрахувати мито	7
	вміння розраховувати податок на прибуток підприємств	8
	вміння розраховувати податок з доходів фізичних осіб	9
	здатність самостійно вивчати зміни до законодавства з питань оподаткування	1 - 14

## 3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент:

- використовує отримані знання податкового кодексу України при плануванні та управлінні підприємницькою діяльністю (ПРН 20);
- аналізує і оцінює стан та динаміку розвитку податкової системи України;
- визначає базу оподаткування податків;
- розраховує податки і обов'язкові платежі;
- розуміє особливості формування і функціонування спрощеної системи оподаткування підприємств;

- використовує професійно-профільні знання та навички при нарахуванні податкових санкцій до бюджету;
- оцінює стан, проблем та перспективи розвитку податкової системи України.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
<b>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти функціонування податкової системи</b>							
Тема 1. Сутність і види податків	4	2	1				2
Тема 2. Організація податкової системи	3	2	1				
Тема 3. Податкова політика і податковий механізм	4	2	1				
Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	3	2	1				
Модульна контрольна робота	2						
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>16</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>
<b>Змістовий модуль 2. Податкові платежі</b>							
Тема 5. Податок на додану вартість	5	2	2				3
Тема 6. Акцизний податок	4	2	1				
Тема 7. Мито	4	2	1				
Тема 8. Податок на прибуток підприємств	5	2	1				3
Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб	4	2	1				
Модульна контрольна робота	2						
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>24</b>	<b>10</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>6</b>
<b>Змістовий модуль 3. Спрощена система оподаткування та податкові збори</b>							
Тема 10. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	4	2	1				2
Тема 11. Плата за ресурси та послуги	3	2	1				
Тема 12. Інші податки та податкові збори	3	2					
Тема 13. Ухилення від податків та перекладання податків	4	2	1				2
Тема 14. Неподаткові платежі до бюджету	4	2	1				
Модульна контрольна робота	2						
<b>Разом за змістовим модулем 3</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4</b>
<b>Підготовка до екзамену</b>	<b>30</b>						
<b>Разом</b>	<b>90*</b>	<b>28</b>	<b>14</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>12</b>

\* з урахуванням модульних контрольних робіт (6 год.) і підготовки до екзамену (30 год.)

## **5. Програма навчальної дисципліни**

### ***Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти функціонування податкової системи***

#### **Тема 1. Сутність і види податків**

Сутність податків. Історичні аспекти виникнення й розвитку податків. Поняття податку і збору (обов'язкового платежу). Функції податків: фіскальна, регулююча. Елементи податку: основні, додаткові, факультативні. Податкова ставка. Класифікація податкових ставок.

Введення та скасування податків і зборів. Права органів місцевого самоврядування щодо встановлення порядку сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), ставок оподаткування та податкових пільг. Податкове зобов'язання. Механізм узгодження податкового зобов'язання.

Розподіл податків за економічним змістом на прямі і непрямі. Види податків за економічною ознакою об'єкта оподаткування: податки на доходи, капітал, споживання. Види прямих та непрямих податків. Переваги і недоліки податків, проблеми їх справляння. Види податків за ознакою органів державної влади, що їх встановлюють: загальнодержавні і місцеві податки.

*Ключові слова: податки, збори, податкова ставка, податкова пільга, податковий кредит, податкове зобов'язання..*

*Література: [1 – 5; 7 – 9].*

#### **Тема 2. Організація податкової системи України**

Поняття податкової системи і вимоги до неї. Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Наукові основи побудови податкової системи. Податки в системі державних доходів.

Принципи побудови та організації системи оподаткування. Податки як елемент перерозподілу валового національного продукту. Критерії оптимального оподаткування.

Особливості організації податкової системи в умовах воєнного стану.

*Ключові слова: податкова система, організація системи оподаткування, оптимізація оподаткування.*

*Література: [1 – 5; 7 – 9].*

#### **Тема 3. Податкова політика і податковий механізм**

Поняття і напрями податкової політики. Фактори, що визначають напрями податкової політики.

Основні принципи податкової політики. Ефективність та дієвість податкових інструментів, їх вплив на соціально-економічний розвиток держави.

Сучасний стан і перспективи розвитку податкової політики держави.

Суть і значення податкового механізму. Об'єктивний характер і особливості податкового механізму. Елементи податкового механізму.

Податковий механізм як важіль державного регулювання. Механізм справляння податків його платниками.

Основні напрями вдосконалення механізму податкового регулювання. Сучасні тенденції у зміні механізмів податкового регулювання.

Особливості формування облікової політики і механізму в умовах воєнного стану.

*Ключові слова: податкова політика, принципи податкової політики, напрями податкової політики, податковий механізм, елементи податкового механізму, податкове регулювання*

*Література: [1 – 5; 7 – 9].*

#### **Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету**

Облік платників як один з головних елементів податкової роботи. Особливості обліку юридичних осіб. Порядок реєстрації юридичних осіб. Реєстр юридичних осіб. Державна реєстрація фізичних осіб - платників податків. Присвоєння ідентифікаційних номерів фізичним особам - платникам податків. Особливості взяття на облік фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Особливості взяття на облік фізичних осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності та отримують доходи не за місцем основної роботи.

Облік податків і неподаткових платежів. Особові рахунки – порядок їх відкриття і ведення. Документи, що використовуються для записів в особових рахунках.

Процедури взяття на податковий облік та зняття з нього. Особливості обліку та розподілу податкових платежів. Порядок погашення зобов'язань платника перед бюджетом та цільовими фондами.

*Ключові слова: облік платників податків, державна реєстрація платників податків, облік податків, особовий рахунок.*

*Література: [1 – 5; 7 – 9].*

### **Змістовий модуль 2. Податкові платежі**

#### **Тема 5. Податок на додану вартість**

Сутність податку на додану вартість, його зародження і розвиток. Передумови введення податку на додану вартість в Україні. Поняття доданої вартості, методи її обчислення.

Платники і ставки податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Поняття і порядок визначення бази оподаткування для операцій різних видів.

Пільги з податку на додану вартість. Види пільг по податку на додану вартість: нульова ставка, звільнення від оподаткування, виключення з об'єкта оподаткування. Особливості врахування податкового кредиту при визначенні ПДВ до бюджету, коригування податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ.

Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Податкова накладна як основний звітний податковий документ. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету для операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою, і для інших видів операцій.

Строки сплати ПДВ. Умови та порядок використання податкових векселів у розрахунках з ПДВ. Спеціальний режим оподаткування ПДВ в умовах воєнного стану.

*Ключові слова: податок на додану вартість, податковий кредит, податкове зобов'язання, податкове відшкодування, ставка податку.*

*Література: [1 – 6].*



## **Тема 6. Акцизний податок**

Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Історія його введення в Україні. Акцизний податок в системі інших непрямих податків, його недоліки та переваги.

Платники акцизного податку. Об'єкт оподаткування для вітчизняних та імпортованих товарів. Перелік підакцизних товарів. Види ставок по акцизному податку: тверді (фіксовані) та процентні (пропорційні). Акцизні склади та контроль обігу спирту. Порядок визначення сум акцизного податку для вітчизняних та імпортованих товарів, щодо яких застосовуються тверді ставки.

Особливості у механізмі оподаткування алкогольних та тютюнових виробів. Акцизні марки: порядок їх отримання вітчизняними виробниками та імпортерами і використання. Строки сплати акцизного податку для імпортерів алкогольних та тютюнових виробів. Особливості митного оформлення для імпортерів алкогольних та тютюнових виробів.

Пільги з акцизного податку. Строки сплати та подання розрахунків до податкових органів.

*Ключові слова: акцизний податок, підакцизний товар, акцизна марка, ставка акцизного податку.*

*Література: [1 – 6].*

## **Тема 7. Мито**

Мито в системі непрямих податків. Митна політика та її цілі. Термінологія митної справи: митна територія, митний контроль, види переміщення через митний кордон, митна декларація та декларанти.

Платники мита. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення митної вартості. Два види митних ставок: тверді та процентні. Види процентних ставок: преференційні, пільгові, повні. Пільги для юридичних і фізичних осіб. Порядок надання відстрочок у сплаті мита.

Порядок визначення суми мита та його сплати на рахунки митних органів. Порядок перерахування мита до бюджету.

*Ключові слова: мито, митна політика, митна вартість, митна ставка.*

*Література: [1 – 6].*

## **Тема 8. Податок на прибуток підприємств**

Прибуткове оподаткування в системі податків з підприємств. Загальна характеристика прибутку як об'єкта оподаткування. Бюджетне значення податку на прибуток підприємств. Переваги і недоліки податку на прибуток підприємств.

Платники і ставки податку на прибуток. Об'єкт обкладення податком на прибуток. Податкові періоди. Порядок визначення дати збільшення валового доходу для різних видів операцій. Порядок визначення дати збільшення валових витрат для різних видів операцій.

Особливості оподаткування деяких видів операцій, товарів і платників. Оподаткування страхової діяльності. Пільги з податку на прибуток підприємств. Усунення подвійного оподаткування. Порядок нарахування податку на прибуток і строки сплати.

*Ключові слова: податок на прибуток, оподатковуваний прибуток, ставка податку на прибуток, платник податку на прибуток.*

*Література:* [1 – 6].

### **Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб**

Податок на доходи фізичних осіб як форма індивідуального прибуткового оподаткування, його бюджетне і соціальне значення. Основні елементи податку на доходи фізичних осіб. Соціальні пільги з податку на доходи фізичних осіб. Податкова знижка: суть і механізм застосування.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб за місцем основної та неосновної роботи. Декларування громадянами доходів у податкових органах. Усунення подвійного оподаткування. Особливості оподаткування доходів іноземних громадян та осіб без громадянства. Порядок визначення оподатковуваного доходу. Порядок обчислення і сплати податку. Особливості оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб.

*Ключові слова:* податок з доходів фізичних осіб, оподаткування доходів фізичних осіб, ставка податку з доходів фізичних осіб,

*Література:* [1 – 6].

## **Змістовий модуль 3. Спрощена система оподаткування та податкові збори**

### **Тема 10. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва**

Спеціальні податкові режими. Необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва. Платники єдиного податку. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку. Особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку. Порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи оподаткування. Порядок видачі, отримання та анулювання свідоцтва платника єдиного податку. Патентування деяких видів підприємницької діяльності.

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування в умовах воєнного стану.

*Ключові слова:* спрощена система оподаткування, єдиний податок, платники єдиного податку.

*Література:* [1 – 6].

### **Тема 11. Плата за ресурси та послуги**

Підстави і мета встановлення плати за ресурси та послуги. Плата за ресурси як інструмент впливу на економне і раціональне використання ресурсів. Види плати за ресурси та послуги.

Збір за спеціальне використання лісових ресурсів: сутність і призначення, платники, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення і сплати.

Збір за спеціальне використання води, його платники і об'єкт оподаткування. Порядок визначення нормативів плати. Порядок обчислення суми плати за воду в межах ліміту і за понадлімітне використання. Строки сплати плати за воду та

звітність платників.

Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування природного газу та аміаку територією України: платники, ставки, строки сплати та подання розрахунків до податкових органів.

Плата за користування надрами: платники, об'єкти оподаткування, строки сплати та подання розрахунків до податкових органів. Плата за користування надрами в цілях не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Плата за землю: загальна характеристика, переваги і недоліки. Платники та об'єкт оподаткування. Форми плати за землю: земельний податок та орендна плата.

Диференціація ставок залежно від призначення земельних ділянок, їх місцезнаходження і якісних характеристик. Порядок встановлення ставок для земель, грошову оцінку яких встановлено і не встановлено. Особливості встановлення ставок для різних платників та видів діяльності. Пільги по сплаті земельного податку. Строки сплати.

*Ключові слова: плата за ресурси і послуги, рентна плата, плата за землю*

*Література: [1 – 6].*

## **Тема 12. Інші податки та податкові збори**

Екологічний податок: платники, об'єкти оподаткування, строки сплати порядок нарахування та подання розрахунків до податкових органів.

База оподаткування, призначення та механізм нарахування і утримання збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

Порядок нарахування збору за першу реєстрацію транспортних засобів. Платники та ставки збору за першу реєстрацію транспортних засобів. Пільги та порядок утримання й сплати збору за першу реєстрацію транспортних засобів.

Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими установками. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Склад місцевих податків і зборів. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: платники, об'єкти оподаткування, база, строки сплати та подання розрахунків до податкових органів. База оподаткування, призначення та механізм нарахування і утримання збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Туристичний збір: платники, об'єкти оподаткування, база, строки сплати та подання розрахунків до податкових органів. База оподаткування, призначення та механізм нарахування і утримання збору за місця для паркування транспортних засобів.

*Ключові слова: екологічний податок, місцеві податки і збори, туристичний збір.*

*Література: [1 – 6].*

### **Тема 13. Ухилення від податків та перекладання податків**

Види податкових правопорушень. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.

Сутність та способи перекладання податків, сутність та основні способи ухилення від оподаткування та обов'язкових платежів, сутність податкових злочинів. Основні способи оптимізації податкових. Види штрафних санкцій та механізм їх застосування. Захист порушених податкових прав.

Офшорні зони. Специфіка відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом. Перелік офшорних зон. Порядок оподаткування в офшорних зонах.

Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження. Кримінальна відповідальність за податкові правопорушення.

*Ключові слова: податкове правопорушення, ухилення від сплати податків, офшорна зона, порушення податкового законодавства.*

*Література: [1 – 6].*

### **Тема 14. Неподаткові платежі до бюджету**

Характер, призначення і бюджетна роль неподаткових платежів. Групи неподаткових платежів.

Доходи від державної власності: надходження від грошово-речових лотерей, надходження дивідендів від суб'єктів підприємницької діяльності, утворених за участю державних підприємств і організацій, доходи від реалізації державного майна та інші.

Адміністративні збори і платежі: збори, що стягуються ДАІ, Державним комітетом України з нагляду за охороною праці тощо. Сутність державного мита та випадки його утримання. Об'єкт оподаткування та ставки державного мита. Звільнені особи від сплати державного мита.

Надходження від штрафів та фінансових санкцій: адміністративні штрафи, санкції за порушення правил пожежної безпеки; суми, стягнені з винних осіб за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації тощо.

Інші неподаткові надходження: надходження коштів від реалізації майна, що перейшло у власність держави, надходження сум кредиторської та депонентської заборгованості підприємств, установ та організацій, щодо яких минув строк позовної давності, надходження коштів від Державного комітету з матеріальних резервів тощо.

Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: платники збору, база та об'єкт оподаткування, джерело відрахувань, ставки збору, порядок сплати.

*Ключові слова: неподатковий платіж, штраф, санкції, єдиний соціальний внесок.*

*Література: [1 – 6].*

## 6. Контроль навчальних досягнень

### 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання виконання практичних робіт та відповіді на семінарському занятті

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою.

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	5	5	5	5
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	46	-	63	-	52
Максимальна кількість балів:			161				
Розрахунок коефіцієнта:			2,68				

## 6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Виконання самостійної роботи включає підготовку розгорнутого повідомлення за темою. Перелік тем:

1. Наукові підходи побудови податкової системи.
2. Поняття податкової системи і вимоги до неї.
3. Фактори, що визначають структуру податкової системи.
4. Обсяг видатків бюджету як визначальна база побудови податкової системи.
5. Особливості оподаткування суб'єктів різних форм власності.
6. Органи, що здійснюють встановлення та відміну податків і зборів до бюджету, державні цільові фонди.
7. Доходи платників податків і зборів як основне джерело їх сплати.
8. Податкова політика держави: поняття податкової політики і її напрямки.
9. Фактори, що визначають напрямки і характер податкової політики.
10. Податкова політика України в сучасних умовах.
11. Економічна природа і значення податку на додану вартість в забезпеченні доходної бази бюджету.
12. Платники ПДВ.
13. Об'єкт оподаткування ПДВ і порядок його визначення. Визначення оподаткованого обороту.
14. Ставки податку. Порядок обчислення ПДВ і строки сплати в бюджет.
15. Пільги з ПДВ і порядок їх надання.
16. Відповідальність платників за правильне обчислення та своєчасну сплату ПДВ до бюджету.
17. Суть і значення акцизного податку.
18. Платники і об'єкти акцизного податку.
19. Пільги, ставки акцизного податку і порядок обчислення.
20. Строки сплати в бюджет і звітність платників щодо сплати акцизного податку.
21. Контроль податкових інспекцій за платниками акцизного податку.
22. Відповідальність платників за порушення обчислення і сплати в бюджет акцизного податку.
23. Об'єкти оподаткування митом.
24. Види ставок і порядок обчислення мита.
25. Прибуткове оподаткування в системі податків підприємств.
26. Порядок визначення прибутку як об'єкта оподаткування.
27. Пільги з податку на прибуток, види пільг, їх направленість та регулююче призначення.
28. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток.
29. Виділення видів доходів і категорій платників податку з доходів фізичних осіб.
30. Доходи фізичних осіб, що підлягають та не підлягають оподаткуванню.
31. Декларація про фактично отримані доходи, строки та порядок її надання, порядок перерахунків по платежу.
32. Податок з власників транспортних засобів, його платники.
33. Основи і мета встановлення плати за ресурси.
34. Плата за ресурси як інструмент впливу на економічне та раціональне

використання ресурсів.

35. Склад місцевих податків та зборів і порядок їх встановлення.
36. Місцеві збори, їх види і характеристика.
37. Законні й незаконні способи ухилення від сплати податків.
38. Проблеми подвійного оподаткування та способи їх вирішення.

### **Критерії оцінювання виконання самостійних робіт**

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків
2	Мінімально допустимий рівень виконання

### **6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи, зокрема, модульний контроль. Проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення певного змістового модулю.

Під час вивчення дисципліни використовуються такі форми модульного контролю:

- письмова розгорнута відповідь на поставлене питання.
- вирішення тестових і ситуаційних завдань;
- розв'язання практичних задач.

Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи - 25 балів.

### **6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як екзамен. Для контролю знань студентів розроблено і затверджено у встановленому порядку екзаменаційні білети, які включають відповіді на тестові завдання, групування податків у відповідні групи, встановлення відповідностей між поняттями і визначеннями, виконання ситуаційних завдань.

### **6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю**

1. Значення оподаткування для сучасної держави.
2. Економічна сутність та функції податків.
3. Структура податку та характеристика його елементів.
4. Види податків.
5. Принципи побудови податкової системи.
6. Податкове законодавство України.
7. Структура податкової системи України .
8. Права та обов'язки платників податків в Україні.
9. Принципи податкової політики.
10. Поняття та функції Державної фіскальної служби України.
11. Загальна характеристика, платники й об'єкт оподаткування ПДВ.
12. База оподаткування та ставки ПДВ.

13. Поняття ПДВ-зобов'язань і ПДВ-кредиту.
14. Розрахунок ПДВ до сплати у бюджет.
15. Податкова накладна та порядок її застосування.
16. Порядок сплати ПДВ до бюджету.
17. Поняття акцизного податку. Платники й об'єкт оподаткування.
18. База оподаткування та порядок розрахунку акцизного податку.
19. Звітність з акцизного податку. Порядок його сплати до бюджету.
20. Поняття мита, його функції і види.
21. Порядок нарахування мита.
22. Платники та об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
23. Соціальні пільги з податку на доходи фізичних осіб.
24. Ставки податку на доходи фізичних осіб та порядок його сплати до бюджету. Відповідальні особи за додержання податкового законодавства.
25. Платники податку на прибуток і об'єкт оподаткування.
26. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток до бюджету.
27. Плата за землю.
28. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу в Україні.
29. Плата за використання водних ресурсів.
30. Екологічний податок.
31. Плата за користування надрами.
32. Місцеві податки і збори в Україні.
33. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
34. Збір за місця для паркування транспортних засобів.
35. Туристичний збір.
36. Спрощена система оподаткування. Платники єдиного податку.
37. Об'єкт оподаткування та склад єдиного податку.
38. Спрощена система оподаткування для юридичних осіб.
39. Спрощена система оподаткування для СПД – фізичних осіб.
40. Структура податкової системи України.
41. Державна фіскальна служба України. Структура та завдання.
42. Права та обов'язки контролюючих органів.
43. Організація роботи з обліку платників податків у податкових органах.
44. Зняття платників з податкового обліку.
45. Особові рахунки платників податків та порядок їх ведення.
46. Документи, що є підставою для нарахування платежів.
47. Класифікація осіб, які допускають податкові порушення.
48. Види податкових порушень.
49. Способи ухилення від оподаткування.
50. Вирішення проблеми подвійного оподаткування.



### 6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	<b>Відмінно</b> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	<b>Добре</b> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	<b>Задовільно</b> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

### 7. Навчально-методична карта дисципліни «Податкова система»

**Разом:** 90 год., лекції – 28 год., семінарські – 14 год., самостійна робота – 12 год., модульний контроль – 6 год., підготовка до екзамену – 30 год.

Модулі	Назва модуля	Кількість балів за модуль	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Самостійна робота	Види поточного контролю
Змістовий модуль I	Теоретико-методологічні аспекти функціонування податкової системи	46 балів	Тема 1. Сутність і види податків	Тема 1. Сутність і види податків	5 балів	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
			Тема 2. Організація податкової системи України	Тема 2. Організація податкової системи України		
			Тема 3. Податкова політика і податковий механізм	Тема 3. Податкова політика і податковий механізм		
			Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету		
Змістовий модуль II	Податкові платежі	63 балів	Тема 5. Податок на додану вартість	Тема 5. Податок на додану вартість	10 балів	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
			Тема 6. Акцизний податок	Тема 6. Акцизний податок		
			Тема 7. Мито	Тема 7. Мито		
			Тема 8. Податок на прибуток підприємств	Тема 8. Податок на прибуток підприємств		
			Тема 9. Податок з доходів фізичних осіб	Тема 9. Податок з доходів фізичних осіб		
Змістовий модуль III	Спрощена система оподаткування та податкові збори	52 бали	Тема 10. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	Тема 10. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	10 балів	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
			Тема 11. Плата за ресурси та послуги	Тема 11. Плата за ресурси та послуги		
			Тема 12. Інші податки та податкові збори			
			Тема 13. Ухилення від податків та перекладання податків	Тема 13. Ухилення від податків та перекладання податків		
			Тема 14. Неподаткові платежі до бюджету	Тема 14. Неподаткові платежі до бюджету		

## **8. Рекомендована література**

### **Базова література**

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р №2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
2. Податкова система: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка». КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с.
3. Томнюк Т. Л. Податкова система : навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

### **Додаткова література**

4. Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. Податкова система : навч. посіб. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
5. Гречко А.В. Податкова система : конспект лекцій з дисципліни «Податкова система» : навч. посіб. К., 2018. 171 с.
6. Іванов Ю. Б., Тищенко В. Ф., Найденко О. Є. та ін. Податкова система [Електронний ресурс] : навч. посіб. Харків, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.
7. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
8. Мельник П.В. Варналій З.С., Тарангул Л.Л. Податкова політика України : навч. посіб. К. : Знання України, 2011. 505 с.
9. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. Навч. посіб. Під ред. д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю. Б., д-ра екон. наук, проф. Майбурова І. А. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. 492 с.
10. Самусевич Я.В., Височина А.В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с.

## **9. Додаткові ресурси**

1. Законодавство України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/>
3. Державна податкова служба України. URL : <https://tax.gov.ua/>
4. Державна митна служба України. URL : <https://customs.gov.ua/>
5. Інформаційне агентство ЛІГАБізнесІнформ. URL : [www.liga.net](http://www.liga.net).